

Evolution

Jaguaren är den art som tidigast skilde sig från de andra djuren i släktet Panthera. Tidiga släktingar till jaguaren vandrade över Berings sund till Nordamerika. Det är möjligt att det amerikanska lejonet är en del av orsaken till att jaguaren numera är utrotad i Nordamerika. Dagens jaguarer är mindre och smalare än de jaguarer som levde under istiden.



Alan Rabinowitz, jaguarforskare

Alan Rabinowitz, amerikansk zoolog född 1953, har kommit att bli en betydande man inom jaguarforskningen. Alan Rabinowitz arbete har varit långt ifrån riskfritt. En gång var han nära att stryka med då han satt i en helikopter som störtade vid en flygning över regnskogsområdet. Han har också drabbats av parasiter som gett honom svåra magbesvär. En del av forskningsarbetet har han bedrivit i närheten av narkotikalangarnas transportleder vid Sittefloden i Belize. Flera jaguarer har skjutits i detta område av tjuvjägare som anlitats av narkotikahajarna. Alan Rabinowitz har trots alla risker bland annat etablerat Cockscomb Jaguar Preserve, världens första reservat som tillkommit enbart för att skydda jaguaren och dess bytesdjur. Idag finns vandringsleder i reservatet, där besökare är välkomna. En stig leder fram till den kraschade helikoptern. Alan Rabinowitz har publicerat över 50 vetenskapliga och populärvetenskapliga artiklar och ett antal böcker, däribland "Jaguar: One Man's Struggle to Establish the World's First Jaguar Preserve" (Island Press, 1986).

Regnskog och savann på den amerikanska kontinenten

Jaguaren lever bara på den amerikanska kontinenten och är dess största kattdjur. Jaguarens utbredningsområde sträcker sig från Mexico till norra Argentina. Sitt starkaste fäste har jaguarstammen i våtmarksriket Pantanal som sträcker sig in i de brasilianska delstaterna Mato Grosso och Mato Grosso do Sul och in i Bolivia och Paraguay. Jaguaren förekommer även i Chiapasregionen och Yucatánhalvön i Mexico, norra Guatemala och Belize. De jaguarer som lever i regnskogen tenderar att vara mörkare och mindre än de som lever på savannen. Djuret förekommer förutom i regnskogar och på savanner (cerrados) också i våtmarker och öknar. Dess huvudsakliga hemvist är Amazonområdet och många jaguarer lever vid Amazonfloden. Jaguaren trivs som fisken i vattnet och simmar gärna, något som den också har talang för.

I ett område på 100 kvadratkilometer kan man finna 6–15 jaguarer. En individs revir omfattar vanligen 25–150 kvadratkilometer. Jaguaren markerar sitt revir med urin och klösmärken på träd, liksom de andra stora kattdjuren. 500 jaguarer, vilket anses vara en livskraftig population, behöver en areal på minst 5 000 kvadratkilometer. Antalet vilda jaguarer i världen beräknas vara cirka 15 000.

Ensam och energisk vandrare

Jaguaren är ett ensamdjur, det vill säga lever för det mesta för sig själv. Endast under parningsperioden träffas hannarna och honorerna för att vara tillsammans. Strider mellan hannar förekommer men är sällsynta. De få strider som utkämpas handlar oftast om vem som äger reviret.

Jaguaren använder sig av en mängd olika läten, däribland rytande, grymtande och jamande. Dess vanligaste läte är grymtandet. Jaguarens rytande liknar ofta en upprepad hostning.

Jaguaren befinner sig ständigt på vandring och den vandrar långt. Den kan vandra flera kilometer utan att stanna för att äta eller dricka. Detta är en av anledningarna till att djuret är svårt att finna. En dagsetapp kan vara flera kilometer lång. Det finns uppgifter om att en individ har förflyttat sig så långt som 80 mil.

